

Szegediek kapták a vándorserleget

A képzőművészeti szakkörök és népművészek Makón megrendezett megyei kiállításon a Csongrád megyei tanács és a Szeged m. j. városi tanács nevében átadták a KISZ Csongrád megyei bizottsága által alapított vándorserleget ez évben legjobb munkát végzett szakkör vezetőjének.

A serleget most első ízben a szegedi városi — Tábor utcai — képzőművész kör kapta. A kör vezetőit, Vlasics Károlyt, Tápai Antalt és Dér Istvánt megérdemelten jutalmazták, hiszen a képzőművészeti kategóriában kiadott díjakat László Anna és Tápai Ferenc, a városi képzőművész kör tagjai kapták.

Oklevéllel tüntették ki a hódmezővásárhelyi majolika-szakkört, a Mindszenti és szentesi képzőművészeti szakköröket is. Szabits Ferenc szentesi népművész szépen faragott szarukürtjéért, Papp Gusztáv csongrádi fafaragót használati tárgyaiért és fadíszéért, Pethő János makói szakköri tag pedig a festészet terén elért eredményei-

nek elismeréseként kapott még díjat.

László Anna *Apám* című krétarajza és riadt arcú *Öreg néni*je a kiállítás legszebb darabja. Tápai Ferenc a szegedi finommechanikai vállalat dolgozója anyagban megvalósult ólom és kő kisfiguráiért érdemel dicsőítet. Tóth Zoltán finom aquarelljeit és Kovács József *Portré* című leányfejét kell még a szegedi városi szakkör munkái közül kiemelni.

A szegedi vasutas képzőművészkör tagjai kevesebb munkával szerepelnek. Május elsőjén megnyitott hová kiállításuk és a nemzetközi vasutas képzőművészeti kiállítás akadályozta őket. Munkáik közül *Szekfü* János és *Graca* Ferenc olajképei emelkednek a tárlat színvonalára fölé.

Meg kell említeni a iskundorozsmai fiatalok lelkes munkáját is. Műveik nem tartoznak ugyan a tárlat legjobb darabjai közé, de életkoruk sem éri el a 15 évet.

T. S.

Cikkeink visszhangja

Meggondolatlan műsorpolitika

Lapunk április 17-i számában „Hol vagyunk?” címmel, április 19-i számában pedig „Bukás” címmel bíráltuk a Csongrád megyei Moziüzemi Vállalatot a „Hétköznapi faszizmus” és a „Cicababák” című filmek együttes műsorra tűzése miatt. A két cikkre — a vállalat felügyeleti szerve nevében — válaszolt Hantos Mihály, a Csongrád megyei tanács vb elnökhelyettese. Az alábbiakban teljes terjedelmében közöljük a válaszlevelet.

A Hétköznapi faszizmus és a Cicababák című filmek országosan egyidőben jelentek meg bemutatásra, így nemcsak Szegeden, hanem más városokban is egyidőben tűzték a két filmet műsorra.

Ettől függetlenül a két film egyidőben történő műsorra tűzését nem tartom helyesnek, így jogosnak látom a megjelent cikkre vonatkozó megállapításait. A két filmnek nemcsak a tartalma, hanem már a címe is torzulhat egymás mellett, és szinte összeférhetetlenséget sugároz. Az sem közömbös, hogy egy adott időpontban a társadalmi hangulat és érdeklődés középpontjában milyen téma szerepel, de az is bizonyos, hogy a mozilátogatók figyelmét és érdeklődését ez az egymás mellettiség kedvezőtlenül befolyásolta. Hogy ilyen körülmények között a Hétköznapi faszizmus mégis kiemelkedő sikert aratott, az a film kiemelkedő tartalmi és művészi értékeinek köszönhető, amit a vállalat a két film előzetes ismeretében sem vett kellőképpen figyelembe.

A Hétköznapi faszizmus című filmet a vállalat kellő megfontoltság és alapos előzetes értékelés nélkül osztotta be csak 4 napra, és hirdetett a plakátokon napi egy előadást. Ennek eldöntésénél alapvetően az eddig bemutatott dokumentumfilmek forgalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat, illetve számszerű adatokat vette alapul. Nem ismerte fel, hogy ebben az esetben egy kiemelkedő tartalmú és művészi produkcióról van szó. Lényegében a filmet értéken alúl ítélte meg, de ugyanakkor a társadalmi érdeklődést is alábecsülte. A film sikere láttán menet közben a vállalat a napi egy előadást helyesen háromra emelte. Az azonban nem helyesíthető, hogy a filmet a négynapos játéssz után tovább vitte, annak ellenére, hogy a közönség érdeklődése a film iránt még fennállt. A mozi-

üzemek műsorának átcsoportosításával a film játékidéjét meg lehetett volna hosszabbítani.

A fentiek alapján a vállalat műsorpolitikáját a cikkben hangsúlyozott „tisztességtelen” helyett inkább meggondolatlannak és kultúrpolitikai szempontból mechanikus szemléletűnek ítélem meg, ami ezen kívül már korábbi esetekben is megnyilvánult.

Éppen ezért utasítottam a Művelődésügyi Osztály vezetőjét, hogy alapos elemzéssel vizsgálja meg és értékelje a vállalat eddigi műsorpolitikáját. A vizsgálat eredményét és megállapításait az érdekeltek és hivatott szervek képviselőinek bevonásával tartom szükségesnek megvitatni, hogy végső eredményképpen a műsorpolitika megjavítása érdekében szükséges konkrét intézkedéseket megteheszük.

Gazdasági fejlődésünk időszerű kérdései

Önálló gazdasági elszámolás

FÉL ÉVSZÁZADDAL ezelőtt még voltak olyan elképzelések, hogy a termelési eszközök társadalmi tulajdonba vételével, a gyárak államosításával, a mezőgazdaság kollektivizálásával megszűnnek az áru- és pénzviszonyok.

A gyakorlatban kiderült, hogy egy ország gazdasága sokkal bonyolultabb annál, sem hogy mindent központi, lag szabályozhatnának. Ezért a termelőegységeket vállalati vagy szövetkezeti formában szervezték, és sok kérdésben a döntési jogot is a kezükbe adták. Az is bebizonyosodott, hogy anyagi érdekeltség és felelősség nélkül nincs gazdálkodás: a gazdasági egységeket érdekeltté kell tenni tevékenységük eredményeiben. Aki többet ad a társadalomnak, az többet is kapjon, aki vállalatot vezet, az vállalon felelősséget is a maga területéért. Az anvagi érdekelttség, s a felelősség nem érvényesül akkor, ha a teljes bevételt az államkasszába kell befizetni, és az összes kiadást az államkassza fedezi.

Egyetlen lehetséges megoldás, hogy a vállalat tartsa el önmagát. Bevételeiből fedezze kiadásait. Ez feltételezi, hogy csak a nyereség egy részét kell befizetnie az állami költségvetésbe. Minél nagyobb nyereséget ér el,

Nyolcvanötezer televízió

A londoni VB alkalmából nagy televízió és rádió vásárlást vár a kereskedelem. A várható nagyobb igényeket figyelembevéve a nagykereskedelem kiegészítette készletét és már most mintegy 40 000 televízió, valamint még mintegy 50 000 rádió várja a vásárlókat. A labdarúgó-világbajnokságig még újabb 45 000 televízió és 60 000 rádió kerül az üzletekbe, a kereskedelem raktáraiba. Így a rendelkezésre álló 85 000 televízió és a több mint 110 ezer rádió bőven elegendő lesz a közönség igényeinek kielégítésére. A vásárlók többsége az utóbbi időben elsősorban a nagyképesőves készülékeket keresi. Ezért az idén zömmel ilyen típusokat rendelt a kereskedelem.

Jó fogás

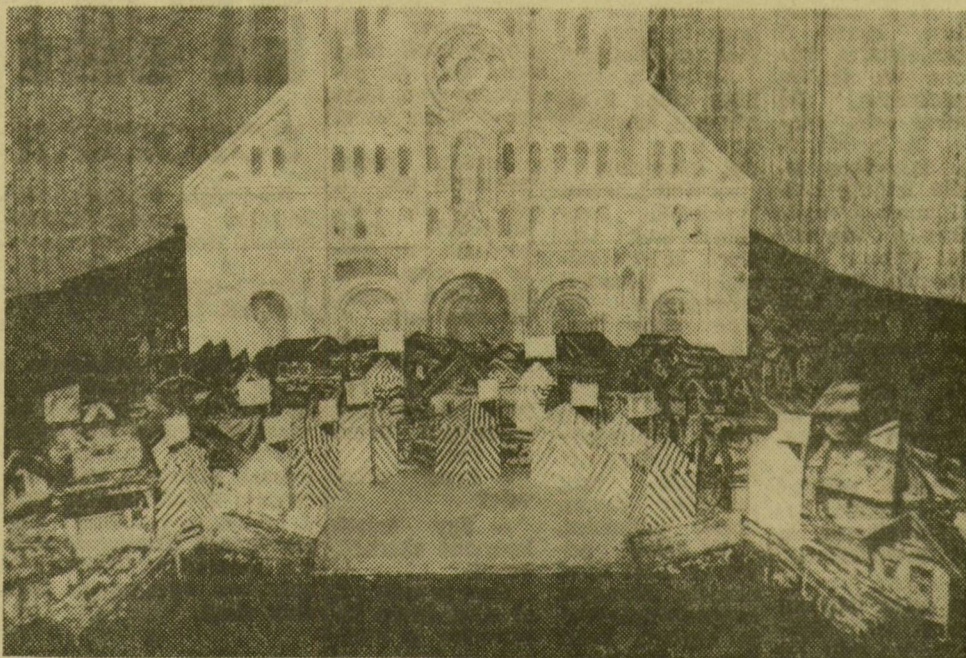
Kedden a Földművelésügyi Minisztériumban tartották az évi küldött közgyűlésüket a halászlé termelőszövetkezetek. Dr. Nádasdy György, a halászlé termelőszövetkezetek központi intéző bizottságának ügyvezető titkára beszámolt a múlt évi fogási eredményekről, a halászlé termelőszövetkezetek gazdálkodásának mérlegéről. Közölte többek között, hogy az ország természetes vízterületein gazdálkodó 22 halászlé termelőszövetkezet 1951 óta átlagban körülbelül 1000 mázsával növelte hozamait. A felszabadulás előtti években átlagosan 8000–9000 mázsát hal került ki vizeinkből, a múlt évben pedig már 26 319 mázsát volt az évi szákmány. Az előző évit ez több mint 3000 mázsával haladja túl.

Tizenhárom éves életmentő

A Hajdú-Bihar megyei Körösszegapáti községben példamutató helytállásról tett tanúbizonyságot B. Nagy Zsigmond, 13 éves úttörő. Szomszédjukban lángot kapott a székész és a szénakazal. A kisfiú vette észre elsőnek a tüzet, riasztotta a környékbeliakat, sőt amikor a lángok közül gyermekikolyt hallott, behatolt a gomolygó füstbe, s mire a segítségül hívott szomszédok megérkeztek, az égő szinből kihozta a hároméves Szilágyi Ervint.

Elkészültek a díszlettervek

SZCENIKAI MEGBESZÉLÉS A SZABADTÉRI JÁTEKOK IGAZGATÓSÁGÁN

(Siflis József felv.)

A Hány díszletének makettje

Még néhány hét és a Dóm előtt, a szabadtéri játékok nagyüzemében ismét megkezdődik a munka. A láthatatlan előkészületek azonban régóta folynak. Ennek a nagyközönség számára láthatatlan előkészítő munkának egyik jelentős állomása volt a hétfőn délután tartott szcenikai megbeszélés is a játékok igazgatóságán. A tanácskozáson Tari János igazgató vezetésével a díszlettervezők és a játékok műszaki gárdájának vezetői megvitaták és elfogadták az elkészült díszletterveket.

Az idei első előadások, a *Hány*, a *Tragédia* és a *Faust* díszlettervezői. Varga Mátyás, Bakó József és Fülöp

Zoltán befejezték díszletterveiket. Mind a három díszlet-elképzelés egy-egy alapkonstrukcióra, egy végig változatlan alapdíszletre épül. A különféle színek, jelenetek és felvonások díszletelemei ebben az alapkonstrukcióban kapnak majd helyet. Hasonló konstrukciókat már az elmúlt években is láttunk, tavaly például a *Turandot* színpadképét is, ilyen következetesen és tudatosan azonban, mint az idén, még egy esztendőben sem valósították meg. A játékok sajátos arculatának kifejezéséhez, a szegedi szabadtéri jellegzetes stílusának kialakulásához ezek a törekvések is feltétlenül hozzájárulnak.

Szaktanulmány-iskolából gimnáziumba

A művelődésügyi miniszter rendelkezésben szabályozta a hagyományos, valamint az emelt szintű szaktanulmány-iskolát végzetek átállítását a dolgozók gimnáziumába. Eddig a szaktanulmány-iskolát végzett fiatalok csak a középiskola első osztályába

iratkozhattak be. A most megjelent miniszteri rendelkezés kimondja: azok a szaktanulmányok, akik a hagyományos vagy az emelt szintű szaktanulmány-iskolát elvégezték és szaktanulmányvizsgát tettek — különböző vizsga után — a dolgozók gimnáziumaiba esti vagy levelező tagozatának harmadik osztályában — kivánságukra a második osztályban — folytathatják tanulmányaikat. Azok a szaktanulmányok is megtehetik ezt, akik a szaktanulmány-iskolát 1966 előtt végezték.

A miniszteri rendelkezés külön mellékletben szabályozza a különböző vizsga anyagát és a követelményeket. Erre vonatkozólag a dolgozók gimnáziumainak igazgatóitól kaphatnak az érdeklődők részletes tájékoztatást.

AZ ÖNÁLLÓ gazdasági elszámolás, a gazdasági, pénzügyi önállóság feltétele, hogy a vállalat, a szövetkezet nyilvántartást vezessen kiadásairól és bevételeiről. Képes legyen megállapítani, hogy egy-egy termék mibe kerül és mennyit kap érte. Értékelnie kell az egyes termékek, gyártmányok aszerint, hogy melyik mennyi nyereséget hoz. Pénzügyi egységet kell teremtenie, hogy ne szoruljon minduntalan az állam segítségére. Ennek természetesen feltétele, hogy az árakban a költségek megtérüljenek. Ha az ár olyan alacsony, illetve a termék ön-költsége olyan magas, hogy a vállalat veszteséges, akkor önállósága keveset ér.

Az önálló gazdasági elszámolás tehát azt a követelményt fejezi ki, hogy minden gazdasági egység a maga lábán álljon. Termeljen, gazdálkodjon, kereskedjen jó gazda módjára. Döntőn körültekintően, és vállalja is érte az anvagi felelősséget. Azt termelje, amire szükség van, s tevékenysége ne csak a költségeket fedezze, hanem hasznat is hozzon.

Dr. Pirityi Ottó

Alkotó gimnazisták

Irodalmi est a Móra művelődési otthonban

Figyelemre méltó kezdeményezést üdvözölhettünk a Radnóti gimnázium diákjainak előadói és alkotói estjén.

A Móra Ferenc Művelődési Otthonban kedden megtartott művészeti esten a gimnázium irodalommal, képzőművészettel foglalkozó diákjai mutattak be. Az ifjú verselők és prózaírók természetesen — egyszerű hangvételű verseikkel, szerteágazó problémálatásukkal érdekes képet adtak önmagukról.

Csenke László, Balogh Zoltán, Horváth István, Czifják László, Kostyál Károly ügyesen intonált versein kívül különösen Bóka Róbert és Gábor Kálmán versei dicsérhetők, melyek formai és tartalmi, gondolati összhangjukkal voltak kiemelkedők. Vedres Zsuzsa és Hangay Géza írásában tehetséges prózaírókat ismerhettünk meg.

A szegedi jelleg kiemelése egyébként is nagy szerepet játszik a díszlettervezők elképzeléseiben. A tervezők egységesen arra törekedtek, hogy a tér, a játékok környezete aktív szerepet kapjon az előadásokon, hogy a Dóm és a többi épületek ne passzív és közömbös háttér legyenek, hanem funkciót kapjanak.

Jellegzetes ebből a szempontból Varga Mátyás díszletterve a Hány János előadásához. A kéttornyú Dóm kap a tér épületei közül lényeges szerepet ebben az előadásban. A szegedi tornyok az előadásban a nagyabonyi két tornyot jelenítik meg. Maga a falu a Dóm előtti színpadterre épül fel, az egyes jelenetek képei — a Burg, a csata és a többi — ebben a keretben helyezkedik el.

A Tragédia színpadképének alapja — akárcsak az egész rendezői felfogás lényege — az idén változatlanul kerül a közönség elé. Mint Bakó József mondotta, utalva a tavalyi előadást bíráló megjegyzésekre, nem daczból, hanem meggyőződésből. Csak technikai értékű változtatásokra készülnek: egy-egy elgondolás jobb kivitelezésére.

Az idén a hangerősítő be rendezéseken is javítanak, részben új felszerelések beállításával. Ezeknek az új felszereléseknek a bevezetése lehetővé teszi, hogy a nézőközönség a hangot abból az irányból hallja az előadásokon, ahová néznie kell, hogy a cselekmény menetét zavar-talanul követhesse.

Az előadók — Simon Zsuzsanna, Fekete Gizella, Gyürk István, Kálló Gábor, Kanyó Klára, Balogh Tibor — őszintén, szeretettel tolmácsolták a műveket. A színjátékos Karinthy Frigyes: Teknősbéka című jelentését is bemutatták. Itt Rácz Tibor és Mayer János játéka volt a legkiemelkedőbb.

Egy ősbemutatóval is leleskedett a gimnázium irodalmi színpada. Samuel Beckett *Az utolsó tekercs* című művét mutatták be. A kispolgári élet teljes céltalanságát, a mindenbe belenyugó kispolgár langyos passzivitását ügyesen állította színpadra a két rendező: Balogh Tibor és Gábor Kálmán.

Kedves színfoltja volt az estnek a diákok képzőművészeti bemutakozása. A teremben kiállított képek közül Kun Margit rajzai árulkodtak eredeti, egyéni tehetségről.